

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 23/18, 8 Haziran 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** Seçimlere birkaç hafta kala hükümetten PKK'nin Kandil kampına operasyon düzenleyebileceğini işaret eden açıklamalar geldi. Erdoğan, "Şimdi sıra Kandil'de sıra Sincar'da" ifadelerini kullandı. TSK'nın Kuzey Irak'a hava harekatı düzenlediği açıklandı.

*** Seçim sonrası parlamenter sisteme dönüş gündemiyle bir araya gelen İYİ Parti ve CHP liderleri yol haritasını hazırlamak üzere bir komisyon kurulması kararı aldı.

*** AYM, mühürsüz oyların geçerli sayılmasının Anayasa'ya aykırı olmadığını, sandıkların taşınmasının ise seçim güvenliği için olduğunu savundu. YSK, referandum günü oy verme işlemleri sürerken ani bir kararla mühürsüz zarflardaki oyların da geçerli sayılacağını ilan etmiş, bu karar büyük tepkilere yol açmıştı.

*** Tutuklu cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş, telefonda Türkiye'ye seslendi; konuşması sosyal medyadan yayınlandı. Propaganda çalışmalarını ancak sosyal medya üzerinden yürütebilen Demirtaş'ın ironik bir şekilde dile getirdiği 'ketil'i seçim çalışması sırasında siyasi bir sembole dönüştü.

*** İHD ile Bağımsız Seçim İzleme Platformu'nun raporuna göre, siyasi parti ve adayların seçim kampanya çalışmalarına yönelik toplamda 48 engelleme ve saldırı yaşandı. HDP, seçim çalışmalarına şu ana kadar 22 saldırı düzenlendiğini, 136 partilinin gözaltına alındığını, 14'ünün tutuklandığını duyurdu.

*** Türkiye ve ABD Dışişleri Bakanları Washington'da bir araya geldi. İki ülkenin Menbiç'le ilgili YPG'nin bölgeden çekilmesini öngören yol haritası konusunda anlaşığı açıklandı. YPG kentteki askeri danışmanlarının çekildiğini duyurdu.

*** Avukatlara açılan dava ve soruşturmaları raporlaştıran İHD, 78 ayrı dosyada adı geçen avukatların "yargı baskısı altında olduğunu" ifade etti. Hak savunucularına yönelik ihlal raporunu da açıklayan İHD, üye ve yöneticilerine OHAL sürecinde 225 ayrı dava veya soruşturma açıldığını açıkladı. Ayrıntılar için; <http://www.ihd.org.tr/>

*** Avustralya merkezli Ekonomi ve Barış Enstitüsü (IEP) tarafından her yıl yayınlanan Küresel Barış Endeksi'nde Türkiye, bir önceki yıla göre üç basamak gerileyerek, 163 ülke arasında 149. sırada yer aldı. Ayrıntılar için; <http://economicsandpeace.org/>

İki "Barış Akademisyeni" daha 'propaganda'dan mahkum oldu

"Bu suça ortak olmayacağız" bildirisini nedeniyle 'terör örgütü propagandası' ile suçlanan akademisyenlerden Marmara

Üniversitesi'nden emekli Prof. Dr. Büşra Ersanlı ve İstanbul Üniversitesi'nden araştırma görevlisi Sezen Çilengir'in davaları mahkumiyetle sonuçlandı.

İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, iki akademisyeni 1'er yıl 3'er ay hapse mahkum etti. Çilengir hakkındaki hükmün açıklanmasını geri bırakan mahkeme heyeti Ersanlı'nın cezasını ise "*pişmanlık göstermemesi*" ve "*suç işlemeyeceğine ait kanaat oluşmadığı*" gerekçesiyle ertelemedi.

Böylece Aralık ayında başlayan yargılama sürecinde şu ana kadar 254 akademisyen mahkemeye çıkarken, bu davalardan 15'i sonuçlandı. Her biri 1'er yıl 3'er ay hapse mahkum olan 15 bilim insanından Ersanlı ile Galatasaray Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zübeyde Füsün Üstel'in cezaları ertelenmedi.

Tutuklu Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri tahliye edildi

Boğaziçi Üniversitesi'nde Afrin operasyonunu protesto ettikleri gerekçesiyle tutuklanan öğrenciler, yargılandıkları davanın ilk duruşmasında tahliye edildi. 'Terör örgütü propagandası' ile suçlanan 14'ü tutuklu 22 öğrencinin

yargılanmasına İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlanırken, mahkeme heyeti "*tutuklu yargılandıkları süre ve öğrenci olup faal eğitim hayatına devam ediyor olmaları*" gerekçesiyle tutuklu sanıkların yurt dışına çıkış yasağı şartıyla tahliye edilmesine karar verdi.

Boğaziçi Üniversitesi'nde geçen Mart ayında bir grup öğrenci Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Suriye'nin kuzeyindeki Afrin'e girmesini lokum dağıtarak kutlamış, başka bir öğrenci grubu ise buna tepki göstererek "*İşgalin, katliamın lokumu olmaz*" yazılı pankart açmıştı. Yaşanan gerilimin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan eylemi düzenleyen öğrenciler için "*terörist*" ifadesi kullanmış ve gereğinin yapılacağını söylemişti. Polis de öğrencileri evlerine ve yurtlarına baskın düzenleyerek gözaltına almıştı.

Duvara 'kettle' çizip "umut" ve "HDP" yazan gençler tutuklandı

İstanbul'un Gazi Mahallesi'nde duvarlara 'kettle' (su ısıtıcısı) resmi çizip, "*Umut*" ve "*HDP*" yazan iki genç İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliğince 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı.

Gözaltına alındığı 4 Kasım 2016 tarihinden bu yana tutuklu bulunan Selahattin Demirtaş'ın sosyal medya hesabından avukatları ve parti yöneticileri aracılığıyla yapılan

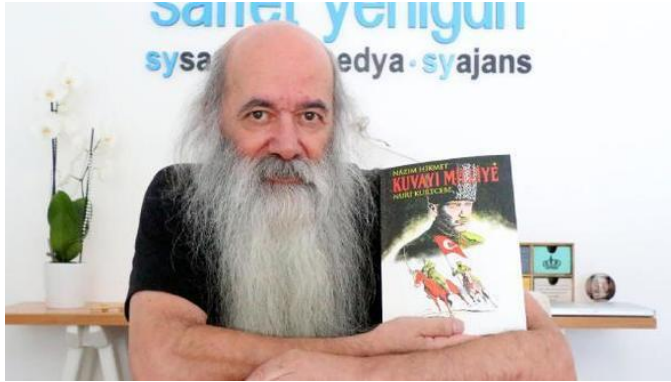
paylaşımlar nedeniyle bir kaç ay önce hücresinde arama yapılmıştı. Arama kararının ardından Demirtaş'ın hesabından yapılan paylaşımında "Odada twit bulunamadı doğal olarak. Çay için kettle vardı sadece, ondan da twit atılamayacağına kanaat getirildi" denilmişti.

Tutuklu rapçi Ezhel'in 10 yıla kadar hapsi istendi

23 Mayıs'ta "uyuşturucu kullanımı özendirdiği" gerekçesiyle tutuklanan "Ezhel" adıyla tanınan ünlü rapçi Serkan İpekçioğlu hakkındaki iddianame tamamlandı. Savcılık, Ezhel'in sosyal medya üzerinden uyuşturucu ve/veya uyarıcı madde

kullanılmasını alenen özendirecek şekilde paylaşımlar yaptığını öne sürdü. 10 yıla kadar hapsi istenen sanatçının hint keneviri bitkisi ile çekilmiş bir fotoğrafını paylaşması da suçlama konusu yapıldı. İddianame İstanbul Anadolu 44. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

Karikatürist Nuri Kurtcebe 'Erdoğan'a hakaret'ten tutuklandı

Karikatürist Nuri Kurtcebe, 2015'te çizdiği karikatürlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği suçlamasıyla tutuklandı. Hakkında verilen 1 yıl 2 ay 15 günlük hapis cezasının istinaf mahkemesince

onanmasının ardından Kurtcebe, Yalova Cezaevi'ne gönderildi. Kurtcebe iki gün sonra denetimli serbestlik şartıyla tahliye edildi. Daha önce Gırgır ve Limon gibi mizah dergileriyle Hürriyet ve Cumhuriyet gibi gazetelerde çizerlik yapan 69 yaşındaki Kurtcebe son olarak Aydınlık Gazetesi'nde "Ters Köşe" adlı köşesinde günlük karikatürlerini yayımlıyordu.

Cumhuriyet muhabiri Canan Coşkun'a açılan dava

DHKP-C'ye yönelik yürütülen bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan avukatların 20 Eylül 2017'de savcılıktaki sorgularını "Nuriye ve Semih'in 14 avukatı tutuklandı" başlığıyla haberleştiren Cumhuriyet

gazetesi muhabiri Canan Coşkun'a 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek' suçlamasıyla dava açıldı.

İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın iddianamesinde söz konusu haberde savcı ve tanığın adının geçmesi nedeniyle gazeteciye, "soruşturmanın amacını tehlikeye sokacak şekilde haber yapmak, tanıkları teşhir etmek ve terör örgütlerine hedef göstermek" suçlamaları yöneltildi. Davanın ilk duruşmasında savunmasını yapan Coşkun'un yargılanmasına 10 Temmuz 2018'de devam edilecek.

FOX TV'nin haberine soruşturma

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı, FOX TV'nin Mersin Devlet Hastanesi hakkındaki haberiyle ilgili 'devlet organlarını aşağılama', 'hakaret' ve 'iftira' suçlamasıyla soruşturma başlattı.

Sağlık Bakanlığı'nın şikayetiyle başlatılan soruşturmada FOX TV haber spikeri Fatih Portakal ve sorumlu müdür İbrahim Onur Kumbaracıbaşı şüpheli olarak yer alıyor. Ayrıca Bakırköy 1. Sulh Ceza Hakimliği haberle ilgili FOX TV ekranlarında tekzip metni yayınlanmasına karar verdi.

Söz konusu haberde Mersin'deki şehir hastanesinin şehrin dışında olduğu ve hastaların 3 araç değiştirerek hastaneye ulaşabildiği bilgisi yer alıyordu. Haberin sunumunu yapan Portakal, şehir hastanelerinin büyüklüğünden dert yanıp hastaların hastane içinde ulaşımında zorlandığını iddia etmiş, ekrana getirdiği koltuk değnekli bir hastanın MR çektiirmek için çok uzun bir yolu yürümek zorunda kaldığını söylemişti.

Vicdani Ret Derneği Eş Başkanına soruşturma

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Vicdani Ret Derneği'nin 2016 yılında 15 Mayıs Dünya Vicdani Retçiler Günü kapsamında Diyarbakır'da yaptığı basın açıklaması nedeniyle dernek eşbaşkanı Merve Arkun hakkında soruşturma başlattı.

Soruşturma kapsamında Arkun 'örgüt propagandası yapmak' ile suçlanıyor.

Sosyal Doku Vakfı Başkanı Nurettin Yıldız'ı protesto edenlere hapis cezası

İstismar ve pedofiliyi meşru gösteren açıklamaları nedeniyle tepki çeken Sosyal Doku Vakfı Başkanı Nurettin Yıldız'ı protesto eden 16 kişi '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri

Kanunu'na muhalefet' suçlamasıyla 1 yıl ile 1 yıl 8 ay arasında değişen hapis cezalarına mahkum oldu. Sinop 1. Asliye Ceza Mahkemesi, mahkum olan 12 sanık hakkında verdiği cezanın ertelenmesine karar verirken, aynı davada yargılanan 13 sanık ise beraat etti. Yıldız, 12 Mayıs 2016'da Sinop'ta düzenlenen "Bu zamanın sabrı" isimli konferans için şehre gelmiş ancak protestolarla karşılaşmıştı.

"Kürdistan" yazılı sosyal medya paylaşımına hapis cezası

Erzincan 2. Ağır Ceza Mahkemesi, sosyal medya hesabından "Kürdistan" yazılı bir kalp fotoğrafı paylaştığı için yargılanan Erzincan Üniversitesi öğrencisi S. B.'yi 'örgüt propagandası yapma' suçundan 1 yıl 3 ay hapse

mahkum etti. Ceza ertelendi.

Öte yandan sosyal medya paylaşımlarına yönelik operasyonlar da hız kesmeden sürüyor. İçişleri Bakanlığı, 28 Mayıs - 4 Haziran tarihleri arasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle 337 kişi hakkında yeni soruşturmalar açıldığını duyurdu. Bakanlık açıklamasına göre sosyal medya kullanıcılarına 'örgüt propagandası', 'devlet büyüklerine hakaret', 'halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk', 'devletin bölünmez bütünlüğüne kast' gibi suçlamalar yöneltildi.

442 bin 506 kişiye denetimli "mahkumiyet"

Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre Türkiye'de Mayıs 2018 tarihi itibarıyla "denetimli serbestlik" kısıtlamasına tabi olan 442 bin 506 kişi bulunuyor. Denetimli serbestliğin bir türü olan "adli kontrol" şartının uygulandığı da 379 bin 100 ayrı dosya bulunuyor.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Genel Sekreteri (TİHV) Metin Bakkalçı, yüzbinlerce insanın denetimli serbestlik kısıtlamasına tabi olduğunu ve bu uygulamanın her geçen gün genişletildiğini vurguladı. Yüz binlerce kişi arasında yurt dışına çıkış yasağı olan gazeteciler, yargılaması devam eden doktorlar ve hak savunucuları, haklarında verilen hapis cezası hükmünün açıklanması geri bırakılan "barış akademisyenleri" ve "Özgür Gündem nöbetçi yayın yönetmenleri" de bulunuyor.

AYM'den cezasızlık eleştirisi

Anayasa Mahkemesi (AYM), Batman'da 1998 yılında jandarma karakolundan atılan roketatar mermisinin patlaması sonucu 2 yaşındaki bebeğin hayatını kaybetmesi, 7 kişinin yaralanması olayına ilişkin davada; 10 yıl boyunca

hiçbir işlem yapmayarak dosyanın zaman aşımı nedeniyle düşmesine neden olan yargıyı eleştirdi.

AYM, "soruşturma makamlarının yaşanan elim olaya gerekli hassasiyeti göstermediğini, soruşturmanın makul bir sürat ve özenle yürütülmediğini" belirtti. Davanın zaman aşımı dolayısıyla düşmesi nedeniyle yeniden yargılama kararı verilemeyeceğini söyleyen yüksek mahkeme bireysel başvuruda bulunan iki mağdura toplamda 62 bin Türk Lirası manevi tazminat ödenmesine hükmetti.

Dosyanın yargı eliyle cezasız bırakılmasını eleştirse de AYM, zaman aşımı nedeniyle yeniden yargılama yapılamayacağına karar vermesiyle bir başka cezasızlık örneğine yol açıyor. Böylelikle yargı dosyanın cezasız kalmasındaki sorumluluğunu ikrar etse de bu sonucu değiştirecek hiçbir adım atmıyor. Halbuki insanlığa karşı suçlarda zaman aşımı olamaz.

Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- 4 Haziran günü Filiz Koçali, Asli Erdoğan, Necmiye Alpay, Ragip Zarakolu, Zana (Bilir) Kaya, İnan Kizilkaya, Eren Keskin, Kemal Sancılı ve Bilge Aykut'un yargılandığı Özgür Gündem davası İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Dosyanın mütalaa için Cumhuriyet savcısına verilmesine hükmeden mahkeme heyeti, duruşmayı 10 Ekim'e erteledi.
- Gazeteciler Selman Keleş ve Arif Aslan hakkında, "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın gelecek duruşması 5 Haziran günü Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek. Aslan, el konulan eşyalarının verilmesi ve adli kontrol şartının kaldırılmasını talep etti. Mahkeme Arslan'ın bu taleplerini reddederken, Keleş hakkında Erzurum'da açılan bir dava nedeniyle tekrar yakalama kararı çıkardı. Duruşma 15 Kasım tarihine ertelendi.
- Cumhuriyet gazetesi muhabiri Canan Coşkun hakkında, "Nuriye ve Semih'in 14 avukatı tutuklandı" başlıklı haberinde, soruşturma savcısının adı geçtiği gerekçesiyle "hedef gösterme" iddiasıyla dava açıldı. Dava, İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 6 Haziran'da başladı. Duruşma 10 Temmuz'a ertelendi.

- 'Zeytin Dalı Harekatı'nda Afrin kent merkezine girilmesinin ardından Boğaziçi Üniversitesi'nde bir grup öğrenci lokma dağıtmıştı. Başka bir grup öğrenci de 'İşgalin, katliamın lokumu olmaz' yazılı pankart açmıştı. Bunun üzerine 21 öğrenci gözaltına alınmış 13 öğrenci ise tutuklanmıştı. 6 Haziran günü davanın ilk celsesi İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, tutuklu yargılanan sanıkların tahliyesi yönünde karar verdi.
- Barış İçin Akademisyenlerin davaları devam ediyor. Duruşmalar, 7 Haziran günü 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Marmara Üniversitesi'nden emekli Prof. Dr. Büşra Ersanlı ve İstanbul Üniversitesi'nden araştırma görevlisi Sezen Çilengir'in davaları mahkumiyetle sonuçlandı. Ersanlı'nın cezası ertelenmedi.
- 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Gülen cemaatine yönelik olarak başlatılan soruşturmalar kapsamında eski Zaman yazarlarının yargılandığı dava 7-8 Haziran tarihlerinde, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. Bülteni hazırladığımız sırada henüz karar açıklanmamıştı.
- KHK ile kapatılan DİHA'da yayınlanan haberler nedeniyle ajansın Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek ile Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dicle Müftüoğlu hakkında 15 yıla kadar hapis istemiyle açılan dava 8 Haziran günü İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Güzüpek'in üzerine atılı suçu işlediğinin sabit olmadığına hükmederek, hakkında beraat kararı verdi. Mahkeme, "örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek şekilde yayın yapma eylemini işlediğinin sabit olduğu" gerekçesiyle Müftüoğlu hakkında 1250 adli gün karşılığı para cezası verdi.
- HDP'nin Cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş ile HDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder'e, 17 Mart 2013'te İstanbul Zeytinburnu'nda gerçekleşen Nevruz kutlamaları sırasında yaptıkları konuşma sebebiyle "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan dava 8 Haziran günü İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Bülteni hazırladığımız sırada karar açıklanmamıştı.

Gelecek Haftanın Duruşmaları

Takip ettiğimiz davaların gelecek hafta duruşması bulunmamaktadır.